

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In qua tractatur de Virtute ac Sacrameto Pœnitentiæ

Bosco, Jean a

Lovanii, 1670

Concl. XI. Licetè manens in occasione proxima peccati, tamersi semper relabatur, potest absolvi, quotiescumque habet efficax propositum; non semper debet absolvi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73393)

CONCLUSIO XI.

Licet manens in occasione proxima peccati, tamen semper relabatur, potest absolvi, quotiescumque habet efficax propositum; non semper debet absolvi.

286. **P**rima pars est Lugonis disp. 14. n. 156. post Joannem Sanctum in Selectis disput. 10. n. 16. & alios Theologos. Lugonem sequitur Dicastillo disp. 6. n. 362. Averſa quaest. 11. de Pœnit. sect. 3. Arriaga disp. 38. n. 38. Herincx parte 2. tr. 2. disp. 7. n. 74. Probatur; quia nihil aliud requiritur, ut Confessarius possit absolvere; quam ut prudenter judicet, pœnitentem habere animi dolorem ac detestationem de peccato commisso, cum proposito non peccandi de cetero: sed potest Confessarius aliquando prudenter judicare, pœnitentem; de quo loquitur Conclusio, habere animi dolorem ac detestationem de peccato commisso cum proposito non peccandi de cetero; ergo &c.

Major est certa, & Consequentia evidens; Minor probatur ab Aliquibus: quia vera Contritio stat cum morali certitudine relapsus, ut patet in iis, qui quotidie relabuntur in eadem peccata venialia; quibus tamen propterea non denegatur Absolutio, quantumvis etiam occasionem proximam illorum peccatorum non auferant, ubi & quando commodè possent auferre.

287. **H**oc argumentum desumptum à peccatis venialibus (inquit Lugo supra n. 157.) non est efficax; quia minus requiritur ad propositum circa venialia, quam circa mortalia: neque enim qui proponit circa venialia, tenetur adhibere tantam diligentiam in tollendis occasionibus. Fatemur ergo, perseverantiam in occasione non repugnare secundum se, cum proposito vitandi illud peccatum; neque ideo negatur Absolutio perseveranti in occasione proxima, quia illa perseverantia præcisè repugnat cum vero proposito; sed quia velle perseverare scienter in tali occasione proxima peccati mortalis, est novum peccatum mortale: obligatio enim non peccandi mortaliter affert obligationem vitandi periculum proximum peccandi mortaliter, cui obligationi non satisfaciunt, qui cum possit non vult relinquere occasionem proximam, & ideo non absolviuntur, quia constat illum non habere propositum non peccandi, cum actu peccet non vitando illam occasionem proximam,

quam sub peccato tenetur relinquere. Hæc autem ratio non procedit in eo, qui confitetur venialia; nam propter levitatem materiæ non tenetur homo sub novo peccato ad tollendas occasiones proximæ eorum; tum quia sunt innumera; tum quia non tanti referuntur peccatum leve, ut sub peccato sit etiam obligatio vitandi ejus periculum. Hucusque Eminentissimus.

Sed gratis videtur supponere, quod, propter levitatem materiæ, non tenetur homo sub novo peccato, ad tollendas occasiones proximæ peccatorum venialium; licet enim levitas materiæ excuset à peccato mortali, unde constat quod excuset à novo peccato veniali? Numquid ipsa voluntas peccandi venialiter, excusatur à peccato veniali, propter levitatem materiæ? Jam autem velle occasionem proximam peccati venialis, ubi & quando commodè potest evitari, est velle interpretativè ipsum peccatum veniale; ergo novum peccatum veniale.

Unde existimo non esse absolvendam à peccato veniali, quod unicum confitetur, quia ubi nulla est necessitas, equidem nollet vitare occasionem ejus proximam; quia stare non possunt simul, voluntas de cetero non peccandi illo peccato veniali, & voluntas interpretativa ejusdem peccati; eodem modo, qui non stant simul voluntas de cetero non peccandi mortaliter cum voluntate interpretativa peccandi mortaliter.

Igitur Confessarii, qui passim absolvent pœnitentes, relapsos in eadem venialia, vel supponunt, aut certè supponere debent, non adesse occasionem proximam, vel si adsit, commodè non posse eam evitari. Ergo sicuti pœnitens, sepius relapsus in idem peccatum veniale, potest absolvi, dummodo non adsit occasio proxima, vel si adsit, commodè non possit eam evitari; ita etiam sæpius relapsus in idem peccatum mortale poterit absolvi, dummodo non adsit occasio proxima, aut si adsit, non possit commodè; juxta dicta Concl. præcedenti, eam evitare.

Probatur ex Lugone supra n. 158. Quia sicut primâ vice potuit absolvi, eò quod cum tanto detrimento non tenebatur auferre occasionem illam; sic propter idem detrimentum quod perseverat, excusatur tempore sequenti ab auferenda occasione, neque est unde orta fuerit gravis obligatio nunc auferendi occasionem, quæ obligatio antea non esset: ergo si antea excusabatur, excusatur etiam nunc. Hæc ille.

Nec potest objici, nisi quod frequens ille relapsus, sit signum manifestum incorrigibilitatis, permanente occasione proxima. Sed ad hoc respondetur; hoc ipso quo in prima Confessione Confessarius judicabat occasionem proximam, judicabat etiam quandam incorrigibilitatem.

gibilitatem, alioquin non fuisset occasio proxima, hoc est, quâ stante homo moraliter loquendo semper ferè peccat; neque debuisset eam deserere, tamen potuisset sine gravi suo incommodo; si ergo primâ vice potuit eum abolere, etiam poterit secundâ & vigesimâ; neque enim propositum efficacius opponitur per se loquendo certitudini de uno lapsu, quàm de pluribus; si ergo simul stat cum moralis certitudine de uno peccato, etiam stabit cum certitudine de pluribus.

Quid si enim occasio proxima sit physice inevitabilis, v.g. fragilitas fundata in propria carne & natura penitentis, quam non potest abjicere, tamen veli? Vel si dixeris illam posse vinci orationibus, jejuniis &c. ponamus aliquem cum concubina inevitabiliter conclusum in eodem cubiculo; peccat semel, secundò, tertio, numquid minus absolvendus tertiâ vice, quàm primâ, si semper habeat efficacius propositum? Et verò cur tertiâ vice non possit habere efficacius propositum, sicut habuit primâ vice?

Fateor, ex illo frequenti lapsu sæpius prudenter colligi propositum non fuisse, aut non esse efficacius; etenim qui efficaciter & serio proponit emendationem moraliter possibilem, non continuo obliviscitur sui propositi; sed per aliquod saltem tempus perseverat, & difficilius ac rariùs cadit. Atque idem dici posset de peccatis venialibus, quamquam quia illa minus possunt caveri, non tam facile suspicandum, propositum non fuisse, vel non esse efficacius.

Sed numquid ideo Conclusio nostra falsa? Non puto; quia tantum asserit hujusmodi absolvendum, quando cumque habeat efficacius propositum; an autem hic & nunc habeat propositum efficacius, relinquatur prudenti judicio Confessarii. Si Confessarius posset interiori animo immèditè intueri, nulla foret difficultas; at cum ille, tanquam prudens Judex, debeat ex his, quæ experitur, & quæ videt judicare, potest aliquando merito timere defectu veri doloris & propositi, quidquid sit de re ipsa interit.

Exultat porro Arriaga disp. 38. n. 30. longe majorem esse causam ad negandam Absolutionem homini manenti in occasione, postquam promisit eam deserere, quàm homini, qui relabitur in peccata, postquam promisit se ea amplius non commissurum. Primò, quia occasionem tollere est longè facilius, v.g. dicere ancillæ, ut exeat domo (seclusis extrinsecis incommodis) quàm resistere tentationi postâ occasione, v.g. visâ ancillâ; qui ergo rem illam longè faciliorem non exequitur, valde ostendit, se nullum verum animum habuisse, cum sine illa ferè tentatione succubuerit. Licet enim aliquando fieri possit, ut ex tentatione & consensu peccati, mutet animum, quem reverà antea habebat deserendi occasionem, frequentius tamen & per se opposito modo evenit, ut relinquat occasionem domi, & postea vi illius trahatur ad consensum.

Secundò; in occasione tollenda tantum est difficultas pro una vice, ut patet; at manente occasione, sunt singulis momentis novæ difficultates & tentationes. Certum est autem, longè facilius esse semel hominem se vincere, quàm singulis momentis.

Tertiò; quò homo est vicinior Confessione factæ, censetur magis durare in bono proposito, & piis considerationibus, quas circa Confessionem habuit; ac proinde melius & facilius posse exequi, quod promisit, quàm longo tempore post Confessionem, quando à supervenientibus variis occasionibus & cogitationibus, etiam sine culpa ipsius, distrahitur ab antiquo proposito. Cum ergo ejicere occasionem possit statim post Confessionem, profectò si non facit, arguitur valde probabiliter, nullum serium animum habuisse. Quapropter absolute neganda est tali homini Absolutio, donec reipsâ occasionem deseruerit, quam commodè potest, & consequenter sub novo peccato tenetur deserere. Hæc est doctrina illius Auctoris magis securâ, & omnino practicandâ; nisi prudentia Confessarii in casu particulari, consideratis & maturè expensis omnibus circumstantiis, contrarium judicet expedire.

Atque hæc satis pro prima parte Conclusionis; ex qua videtur inferri contrarium secundæ partis; scilicet, Confessarium debere absolvere penitentem, quotiescunque prudenter judicat, ipsum habere efficacius propositum. Porro indicia efficacis propositi sunt, si particularia signa doloris ostendant; si jam adhibuit curam aliquam ad consuetudinem extirpandam, & ubi antea solebat quotidie peccare, jam solum peccavit singulis septimanis. Deinde si numquam admonitus fuit de mediis adhibendis ad tollendam consuetudinem, nunc autem admonitus, libenter ea suscipit, & proponit adhibere. Denique si adhuc maneat dubium, utile erit ad aliquot dies differre Absolutionem, ut appareat observatio propositi.

Tota ergo difficultas est, an quando Confessarius omnibus consideratis judicat, penitentem esse debite dispositum, adhuc possit aliquando negare Absolutionem, seu potius differre in aliud tempus. Communis sententia affirmat. Vide Auctores pro ea apud Dianam tom. 1. tract. de Circumst. resol. 55.

Et quidem ex consensu penitentis posse differri, à nemine dubitatur. Equè certum est non posse differri, quando ex dilatione timetur majus damnum spirituale, quàm bonum, utputà, quia concipiet aversionem à Confessione, non amplius rediturus. Oportet ergo, ut adsit justa & rationalis causa, ut possit sine consensu penitentis differri; & quia illa non semper adest, & fieri potest, ut aliquando adsit, ideo dixi in Conclusionè: Non semper debet absolvi, id est, aliquando potest Absolutio differri, scilicet ex justa & rationali causâ.

Probatur, quia licet penitens legitime dispositus

Secunda Probatio.

294. Tertia probatio.

295. Indicia efficacis propositi.

296. An possit differri Absolutio, quando penitens est dispositus.

Ex consensu eius potest differri.

Sine consensu eius non nisi ex justa causâ.

297. positus

Y y

Potesse differ-
ri ex causa
probatur.

Arriaga.

Arriaga.

298. Confirmatur.

Suarez.

Reginaldas.

Filiarius.

Bonacina.

Lugo.

Palatius.

Nicephorus.

Catechismus Romanus.

299.

Probatur ultima pars Concl. à priori.

positus habeat jus ad Absolutionem, non tamen ad hoc, ut statim proferatur; potest quippe judex arbitrari, quando & quomodo utilis debeat proferri sententia. Hinc Absolutioni potest præmittere spirituale exhortationem; potest docere pœnitentem & instruere, quando advertit ignorantem; etiam differendo Absolutionem, si jam non vacet instruere. Consimiliter ergo, quando meritò timet pœnitentem nunc absolutum, facillè relapsurum, nisi terretur dilatione Absolutionis, gravitatem peccati, & necessitatem emendationis agnoscat, poterit Sacerdos differre Absolutionem ad majorem pœnitentis utilitatem. Ego, inquit Arriaga supra n. 39. dicere possum, me multoties cum aliquibus juvenibus hoc remedio usum, & feliciter illud mihi successisse.

Confirmatur; quia, ex communi doctrina, potest Confessarius obligare pœnitentem ad Satisfactionem ante Absolutionem; non quidem per modum vindictæ, sed medicinæ, quando id judicat necessarium vel utile, v. g. quia aliàs sæpè Satisfactionem omisit. Ita post Suarez disp. 38. sect. 7. n. 7. Reginal. lib. 7. n. 83. Filiucium tr. 8. c. 2. n. 56. & alios docet Bonacina de Pœnit. Sacramento disp. 5. q. 5. sect. 3. p. 2. n. 20. Immo, inquit Lugo, disp. 14. n. 170. apud Græcos sic solitum fieri, ut nemo ante expletam Pœnitentiam absolveretur, dicit Palatius in 4. dist. 15. q. 1. ex Nicephoro lib. 11. c. 26. quod cum publicis peccatoribus olim servatum fuisset, colligitur ex Catechismo Pii V. de Sacramento Pœnitentiæ n. 68. Hæc ille.

Verùm Catechismus Pii V. quo ego utor, non habet nisi numeros seu quæstiones 63. & in his nihil reperio ad hoc propositum. Tantùm ait q. 63. *Quod si interdum ob publicam offensionem, publica Pœnitentia prescribenda fuerit, quamvis eam pœnitens refugiat ac deprecetur, non erit facile audiendus; verùm persuadere sibi oportebit, ut quæ tum sibi, tum aliis salutaria futura sunt, libenti atq; alacri animo suscipiat.* An autem illa Pœnitentia sit implenda ante Absolutionem, vel post Absolutionem, nulla ibi fit mentio. Palatium non potui videre. Nicephorum Calistum Historicum Græcum vidi, sed lib. 11. c. 26. nullum vestigium talis consuetudinis apud Græcos. Fortè erit Nicephorus Gregoras.

Ut sit, ab hoc usu Græcorum non pendet veritas nostræ Conclusionis; cujus ratio à priori est; quia Sacerdos non solum est judex, sed etiam medicus; sicut ergo in Satisfactione imponenda, præ oculis habere debet, ut non sit tantùm ad præteritorum peccatorum vindictam & castigationem; sed etiam ad novæ vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum; ita quoque in danda Absolutione; neque in isto officio impediri potest à pœnitente. Jam autem fieri potest, ut Confessarius judicet, planè necessarium esse ad novæ vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum, ut pœnitens ante Absolutionem restituat rem ablatam, jejunet,

vel audiat sacrum &c. Nihilominus Joannes Sancius in suis Pract. disp. Antuerpiæ impressis a. 1644. disp. 9. n. 6. contrariam sententiam sustinet dicens: *ius non habet Confessarius ad interrogandum de consuetudine peccandi; cum neque illud habeat, ut bis eadem peccata quis confiteatur, nec ad faciendum pœnitentem pudore & dedecore, consuetudine peccati cognita; sed debet pœnitentem statim absolvi, si verè dolorem habeat qd præteritis, ac imposterum vitæ emendationem firmiter proponat. Et quidem circa hoc soles pœnitenti habenda esse, sicut in aliis, quæ contrà, & pro se dicit. Hæc ille.*

Unde inferit n. 7. quod si pœnitens probabiliter credat, Confessarium non impenitentem illi Absolutionem, si fateretur consuetudinem peccandi, posse aquivocatione utendo negare consuetudinem, ut fiat sensus, *confiteor quod careo peccandi non absolvi, sed ad eam consuetudinem in præsentia.* Et hoc quoque procedit (juxta eundem Auctorem ibidem n. 8.) etiam credit Absolutionem se naturam; cum ad confitendum eadem peccata bis non sit devotus, nec ad patendum pudorem & dedecus ex consuetudine jam nota oriendum.

Deinde n. 9. idem existimat dicendum de occasione proxima inevitabili sine magno incommodo & scandalo. Qui, inquit Sancius, habet occasionem proximam, inevitabilem sine magno incommodo & scandalo, poterit aquivocatione utendo negare occasionem, licet interrogetur, si credat, non in absolvendum se, eà cognita; nam posito vero proposito emendationis, habet pœnitens jus ad Absolutionem, quæ sine errore à Confessario negari non potest; errore vero Confessarii foret, pœnitens non teneretur. Immo etsi certò crederet, adepturum se absolutionem, poterit negare occasionem; cum ad hoc, ut minister rectè suo fungatur officio, nihil conducatur scire, sine pœnitens in occasione, vel non, dato quod illam vitare non potest, eò quod sine cognoscatur occasione, five non, teneatur tamen Absolutionis beneficium impetiri. Hæc ille. Sed hæc opinio (inquit Dia. part. 1. tract. de Circumstantiis resol. 55.) sit tuta in praxi, remitto me judicio aliorum.

Cardinalis Lugo disp. 14. n. 173. putat, illam esse contra omnes Theologos, contra præxiam Ecclesiæ, & contra finem hujus Sacramenti. Nam, inquit, illi etiam, qui tenent non esse obligationem explicandi in Confessione circumstantiam notabiliter aggravantem, quæ non mutat speciem; fatentur tamen, debere pœnitentem illam circumstantiam explicare, si à Confessario interrogetur; v. g. si accusat se de furto, & Confessarius interroget, quam summam furatus fuerit? Non potest negare, aut dicere fuisse 10. Julios, si fuerint mille; esset enim hoc decipere Confessarium in re gravi.

Respondeo; potest, secundùm illos Auctores,

res, respondere, se furatum summam notabilem; neque tenetur præcisè exprimere in individuo, quot Julios fuerit furatus, supposito quòd abque interrogatione non debeat dicere. An autem possit respondere, se furatum decem, si fuerint mille, alibi disputabimus; pro nunc transeat quòd non possit; sed quid tum? Nam neque sine interrogatione, ut multi volunt, potest se accusare de furto decem Juliorum, si fuerint mille; sic enim non accusat se de peccato, quod fecit; sed de eo, quod non fecit; nam qui dicit in Confessione, *Furatus sum decem*, in communi modo loquendi & intelligendi videtur negare reliquos Julios usque ad mille.

Neque plùs valet ratio Lugonis; videlicet, quia Confessarius, cum sit iudex & medicus, habet jus ad interroganda illa, quorum notitia necessaria est ad utilem correctionem, vel Pœnitentiam imponendam.

Respondet, ad utilem correctionem illorum peccatorum, quæ penitens iure divino tenetur confiteri; similiter ad Pœnitentiam imponendam pro peccatis confessis, concedo totum; pro aliis quibusque peccatis, nego Assumptum. Unde si Christus non præcepisset Confessionem peccatorum in specie, ac sigillatim, sed tantum in genere, Confessarius huiusmodi habuisset jus interrogandi de peccatis in specie, vel de numero peccatorum; & per consequens, penitens nullam habuisset obligationem respondendi de illis ad interrogationem Confessarii.

Ex hypothesi ergo, quòd Christus non præcepit explicari circumstantias solum aggravantes, dico, Confessarium nullum habere jus de illis interrogandi, nisi in quantum possunt esse necessaria: ad explicanda peccata in specie & numero; ac per consequens, penitentem nullam habere obligationem respondendi. Si ergo explicatio consuetudinis, de qua Confessarius interrogat, non sit necessaria pro Confessione omnium peccatorum in specie & numero, nullam video obligationem penitentis eam explicandi.

Ex quo corrunt instantiæ, quas Lugo supra n. 173. adducit: Monialis, inquit, vel alia exultimata virgo, cum revera non sit, quando accusat se de peccatis contra castitatem, debet explicare se jam non esse virginem, atque ideo declarare peccatum suum antiquum, quod jam confessa fuerat, supposito quòd circumstantia virginittatis mutet speciem peccati. Item conjugatus, qui cognovit sanguineam suæ uxoris, torques peccat, quoties petit debitum ab uxore propria, & debet explicare suum incestum, antea confessum, ad declarandum præsens peccatum. Item Sacerdos, qui filium spurium vult instituire hæredem, debet explicare peccatum illud præteritum, quo genuit filium, ad declarandum peccatum præsens de institutione ejus in hæredem & sic in aliis multis casibus, inquit Lugo.

Prorsus Eminentissime: sed interrogo unum verbum, ut Confessarius cognoscat peccatum meum fornicationis in specie & numero, necesse est, ut sciat me antea peccasse cum eadem persona, quam nunc à me dimissi, & cum qua statui firmiter amplius non peccare? Planum est quòd non; adeoque manifesta disparitas inter exempla tua, & consuetudinem peccandi, quando hæc non mutat speciem, vel numerum peccati, alioquin ex consuetudine commissi. Sin autem mutet speciem, vel numerum, tunc, sicut alia circumstantia, quas ibi enumerasti, debet manifestari non solum post interrogationem, sed etiam ante illam. Loquimur autem hic de consuetudine, quæ non debet explicari ante interrogationem.

Et revera, si Confessarius habet jus interrogandi de omnibus illis, quæ aliquo modo possunt esse utilia ad instructionem penitentis, & consequenter penitens obligationem respondendi; etiam interrogare poterit de diversissimis peccatis antea legitime absolutis, v. g. ab illo, qui fuit fornicatus, an unquam fuerit furatus, non occiderit, non detraxerit &c. nam & illa cognitio aliquando magis possit esse utilis ad correctionem penitentis, quàm cognitio reincidentia in idem peccatum: quia qui non abhorret à multitudine aliorum peccatorum, etiam graviorum, non multum curat unum peccatum fornicationis, adeoque ex cognitione istorum peccatorum, Confessarius possit judicare insufficiens propositum emendationis hujus peccati. Equidem quis obligat penitentem ad respondendum de omnibus peccatis præteritis, & ritè confessis, ac directè absolutis?

Quantum ad praxim Ecclesiæ, non solent Confessarii interrogare de consuetudine, cum sæpius diu laborare debeant, ut possint scire speciem & numerum peccatorum. Si interrogant, hoc ideo faciunt, ut sciant, an penitens sit in proxima occasione peccandi, de qua se non accusat, & quam alioquin tenetur deserre; adeoque ut sciat speciem, vel numerum peccatorum, & ut cognoscat legitimam dispositionem penitentis, id est, dolorem animi, cum sincero proposito non peccandi de cætero.

De fine hujus Sacramenti quid dicam? Finis intrinsecus Confessionis est valida Absolutio peccatorum, & si quidem hæc Absolutio haberi non possit, nisi explicatâ consuetudine, perspicuum est, sententiam Sancii esse contra finem hujus Sacramenti; ideoque falsam, & nullatenus practicandam, quoniam finis intrinsecus legis cadit sub legem; si autem valida Absolutio peccatorum obtineri possit, non explicatâ consuetudine, tamen si explicatio consuetudinis possit servire ad majorem utilitatem penitentis, existimo quia non est obligatio; cum finis extrinsecus legis, qualis est major illa utilitas non cadat sub legem.

Y y 2 Si

304. Confessarius non habet jus interrogandi de omnibus illis, quæ aliquo modo possunt esse utilia ad instructionem penitentis.

305. An sententia negans consuetudinem esse explicandam, sit contra praxim Ecclesiæ.

aut finem Sacramenti

is Pract. p. 9. n. 6. Jus non debeat, ut e ad affi. ore, continens qe prenem fir. oc fides que con. s proba. centurum tudinem o negare suam (juxta mli cre. ad con. vincit, ex con. dum de gno in. ancium, abilem poterit m, licet endum opo sito Abio. negari overe, credat, negare re suo sine Od il. nofcas solua. ed an Cir. re. illam axim enti, e ob. um. non con. ni. si à se de um. aut effec. i. To. res,

303. Interrogandi de illis, quæ non sunt necessaria ad utilem correctionem, vel Pœnitentiam imponendam.

301. An tenetur explicare peccatum suum antiquum, quod jam confessa fuerat, supposito quòd circumstantia virginittatis mutet speciem peccati.

306. Objectio. Si inferas; ergo propter maiorem utilitatem non potest Confessarius differre Absolutionem, quando alioquin pœnitens nunc est sufficienter dispositus ad remissionem peccatorum, & non sententia in dilationem, quæ est altera pars sententiæ Sanci, opposita nostræ Conclusioni.

Solvitur. Respon. neg. Conseq. quia licet pœnitens non teneatur procurare illam maiorem utilitatem, æquidem nullum habet jus, obligans Confessarium, ut factâ Confessione, actum absolvatur. Sicuti, tametsi fideles non habeant obligationem sumendi Eucharistiam cum majori utilitate; æquidem Ecclesia potest differre distributionem pro maiore ipsorum utilitate: ergo similiter poterit differre Absolutionem, etsi hic & nunc absolutè fiat dispositi ad remissionem peccatorum.

307. Sententia Arriagæ de casu proposito. Arriaga disp. 38. sect. 6. quamvis nobiscum sentiat, non esse obligationem explicandi qualemcumque consuetudinem peccandi, nihilominus (inquit n. 44.) quando consuetudo talis est, quæ verè ipsa sit quasi maxima causa

peccandi; necessum est eam manifestare; quia etiam tunc, illius præsentis peccati notitia perfecta, videtur exigere notitiam consuetudinis; cum ea consuetudo reddat illud peccatum, si non gravius, certè longè periculosius; ac proinde ex hoc capite alia requiritur non solum Pœnitentiæ; sed hortatio etiam, suspensio Absolutionis ad tempus &c. Hæcenus Arriaga.

Respondeo; peccatum illud longè periculosius, vel est specie, aut numero distinctum ab alio peccato minùs periculoso, vel non. Si primum, haud dubium, quin debeat explicari, non tantum post, sed etiam ante interrogationem Confessarii, neque de hoc queritur. Sin autem non est specie, aut numero distinctum, ubi præceptum divinum illud explicandi, etiam post interrogationem Confessarii profectò nullum huiusmodi præceptum existere, patebit ex his; quæ jamjam edidero de Confessione oris, quæ est secunda pars quasi materiæ huius Sacramenti, ad eoque secundo loco explicanda. Sit itaque

SECTIO QUINTA.

De Præcepto Divino Confessionis.

1. Quas personas obliget præceptum Divinum Confessionis? DE necessitate Sacramenti Pœnitentiæ, & per consequens Confessionis oris, quæ est pars ejus quali essentialis, diffusè tractavimus sect. 1. concl. 3. Videantur ibi dicta: quibus suppositis, queritur primò, quas personas obliget præceptum divinum Confessionis? Respondeo:

Atque in primis obligationem sub mortali nemo inficiatur; gravitas enim materiæ per se patet, ei autem proportionatur obligatio, nisi aliud contuler de voluntate Legislatoris Deum autem voluisse obligare ad Confessionem tantum sub veniali, unde probatur? Nullam huiusmodi voluntatis reperitur vestigium vel in Scriptura, vel in SS. Patribus, vel in Conciliis. Hoc ergo sit certum.

CONCLUSIO I.

Confessio Iure divino obligat sub mortali omnes & solos, qui in Baptismo, vel post Baptismum mortaliter peccaverunt.

Prima autem difficultas est, quam infirmavimus sect. 2. concl. 1. ex Scoto 4. dist. 17. n. 10. ubi sic ait: Non videretur, quòd infideles tenentur ad præceptum de Confessione, si videlicet Confessio solum foret juris Ecclesiastici. Ergo, secundum Scotum, infideles tenentur præcepto divino Confessionis; ergo non soli illi, qui in Baptismo, vel post Baptismum mortaliter peccaverunt: nam per infideles Scotus ibi intelligit non baptizatos.

2. Probatur Conclusio. Hæc Conclusio videtur propemodum expedita sect. 2. concl. 1. & 2. Si enim iure divino; ut ibi ostendimus, omne & solum peccatum mortale commissum in Baptismo, vel post Baptismum est materia necessaria Confessionis; ergo videtur, quòd Confessio iure divino omnes & solos obliget, qui in Baptismo, vel post Baptismum mortaliter peccaverunt; quare ad eas Conclusiones remitto Lectorem meum. Addo, quæ huic loco referavimus.

Ut sit de Scoto, qui, ut bene notat Dicastillo disp. 7. n. 12. non admodum clare loquitur, non desunt Auctores probati, qui assertivè doceant, infideles obligari præcepto Confessionis. Ita Richardus in 4. dist. 17. a. 2. Sylvester verb. Confessio. 2. q. 5. Angelus eodem verbo, n. 2. & novissimè Hiqueni in suo Commentario ad illam distinctionem Scoti n. 17. Probatur autem n. 18. quia lex Evangelica promulgata est tam fidelibus, quàm